

БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА
ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора навчальної
роботи

Marina Zaychenko
Марина ЗАЙЧЕНКО

08 2023 р.

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

РОБОЧА ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни циклу професійної підготовки
здобувачів освіти спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Робоча програма дисципліни «Гроші та кредит» складена відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Розробник: Степова Світлана Миколаївна, викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін

Протокол № 1 від 28.08.2023 року

Голова циклової комісії Світлана СТЕПОВА

Схвалено методичною радою Білгород-Дністровського фахового коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій

Протокол № 7 від 31.08 2023 року

Голова методичної ради Марина ЗАЙЧЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Компонент освітньої програми, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Цикл професійної підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Обов'язкова	
Модулів: 2 Змістовних модулів: 2		Рік підготовки:	
		2-й	1-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		4-й	2-й
		Лекції	
		34 год.	12 год.
		Практичні	
		20 год.	8 год.
		Самостійна робота	
	66 год.	100 год.	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: диференційований залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни “Гроші та кредит” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є грошові та кредитні відносини ринкової економіки.

Міждисциплінарні зв'язки:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни: Основи економічної теорії, Економіка підприємства, Правознавство.

Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну: Бухгалтерський облік, Економічний аналіз, Податкова система, Фінанси підприємств, Банківські операції, Фінансовий облік.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Механізм функціонування грошей.
2. Кредитні та валютні відносини.

Метою викладання навчальної дисципліни “Гроші та кредит” є формування у майбутніх спеціалістів системи базових знань з теорії грошей та кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Гроші та кредит” є створення основи для подальшого успішного опанування основних професійно-орієнтованих дисциплін у системі підготовки спеціалістів, опанування студентами знань щодо закономірностей організації та функціонування грошово-кредитних відносин в умовах сучасного суспільного відтворення, а саме:

- закономірностей грошово-кредитного обігу в умовах ринкового господарства;
- принципів та форм організації сучасної грошово-кредитної системи;
- особливостей вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту;
- характеристики ринку позичкових капіталів, грошового обігу, банків та банківської діяльності;
- функціонуванню спеціалізованих небанківських інститутів;
- сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики та ін.

Після вивчення дисципліни студенти повинні:

знати :

- поняття видів та форм функціонування грошей та кредиту;
 - призначення, функції та принципи грошової, валютної та кредитної системи;
 - сутність інфляційних процесів та їх вплив на економіку;
 - основні теорії, закони грошей та інфляції як базу їх функціонування в наш час;
 - види валютних курсів, операцій, форми та методи впливу на них з боку держави;
 - цілі, завдання та політику міжнародних фінансово-кредитних інститутів в справі формування та регулювання грошово-кредитних відносин
- вміти :***
- вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних проблемах грошово-кредитного характеру;
 - аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному грошово-кредитному ринку;
 - прогнозувати майбутній розвиток грошово-кредитних відносин;
 - обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань монетарного характеру тощо.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОШЕЙ

Тема 1. Суть і функції грошей

Необхідність грошей. Сутність грошей як загального еквівалента. Історичний розвиток форм вартості та грошей. Роль грошей у кругообігу доходів та продуктів. Раціоналістична та еволюційна концепція походження грошей. Форми грошей та їх еволюція. Вартість грошей та засоби їх вимірювання. Властивості грошей. Основні функції грошей.

Тема 2. Грошовий обіг та грошові потоки.

Грошовий обіг. Основні суб'єкти грошового обігу. Готівковий грошовий оборот. Безготівковий грошовий оборот. Співвідношення між безготівковим і готівковим грошовим оборотом та подальша його тенденція.

Тема 3. Грошова маса і швидкість обігу грошей.

Грошова маса. Характеристика грошових агрегатів. Особливості побудови показників грошової маси в Україні. Закони грошового обігу. Швидкість обігу грошей та фактори, що її визначають. Закони грошового обігу (по К. Марксу та І. Фішеру). Грошова база. Грошовий мультиплікатор.

Практичне заняття

Визначення грошових агрегатів та показників швидкості обігу грошей.

Тема 4. Грошовий ринок

Суть грошового ринку. Об'єкти та суб'єкти грошового ринку. Структура грошового ринку. Попит на гроші. Чинники, що визначають параметри попиту на гроші. Пропозиція грошей. Механізм формування пропозиції грошей.

Тема 5. Поняття грошової системи

Поняття і склад грошової системи. Елементи грошової системи та їх характеристика. Становлення та розвиток грошової системи України. Загальна характеристика грошових систем зарубіжних країн. Саморегульовані грошові системи та їх історичні форми. Біметалізм. Монометалізм. Регульовані грошові системи. Система паперового грошового обігу. Система кредитного обігу. Неринкові та ринкові, відкриті та закриті грошові системи.

Тема 6. Суть, причини та види інфляції.

Теоретичні концепції інфляції. Інфляція та дефляція. Суть інфляції та її основні форми. Основні показники вимірювання інфляції. Причини інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Особливості інфляційного процесу в Україні. Антиінфляційні заходи.

Практичне заняття

Визначення показників та видів інфляції в Україні, аналіз причин та наслідків інфляції.

Тема 7. Поняття про грошові реформи.

Поняття про грошову реформу. Сутність та види грошових реформ. Класифікація типів грошових реформ. Методи проведення грошових реформ. Основні методи стабілізації валют: дефляція, деномінація, нуліфікація, девальвація, ревальвація. Основні моделі грошових реформ. Особливості проведення грошових реформ в Україні.

МОДУЛЬ 2. КРЕДИТНІ ТА ВАЛЮТНІ ВІДНОСИНИ

Тема 8. Кредит у ринковій економіці.

Поняття та значення кредиту. Еволюція кредиту в міру розвитку суспільного виробництва. Форми та види кредиту. Процент за кредит. Характеристики окремих форм кредиту: банківського, державного, комерційного, міжнародного, споживчого, лізингового, іпотечного та ін. Принципи банківського кредитування. Порядок отримання і повернення кредиту.

Практичне заняття

Розрахунок відсотків по кредиту. Порядок видачі і повернення кредиту. Формування кредитної справи.

Тема 9. Кредитна система та її структура.

Фінансово-кредитна система України. Рівні банківської системи. Центральний банк. Комерційні банки. Спеціалізовані фінансово-кредитні установи. Організація роботи комерційного банку. Основні напрями діяльності сучасних фінансово-кредитних установ. Види, функції, принципи й типи операцій фінансово-кредитних організацій. Відмінності посередницької діяльності небанківських фінансово-кредитних установ від банківської діяльності. Договірні фінансові посередники. Інвестиційні фінансові посередники. Інвестиційні фонди, їхня діяльність в Україні та правове забезпечення. Діяльність договірних посередників. Страхові компанії, страховий бізнес і його розвиток в Україні та правове забезпечення. Недержавні пенсійні фонди.

Практичне заняття

Організація роботи комерційного банку. Порядок проведення операцій в банку.

Тема 10. Валютні відносини.

Валютні відносини й валютні системи. Поняття та види валют. Валютний ринок: суть та основи функціонування. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Біржова та позабіржова торгівля валютою. Основні види валютних операцій. Валютний курс. Конвертованість валют. Валютне регулювання: суть та необхідність. Механізм регулювання валютного курсу: девальвація, ревальвація, валютна інтервенція. Строкові валютні операції (форвардні, ф'ючерсні, опціонні).

Практичне заняття

Розв'язання задач з котирування валют. Крос-курс.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		денна форма				заочна форма		
		усього	у тому числі			у тому числі		
			лекції	практ.	самост.	лекції	практ.	самост.
МОДУЛЬ 1. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОШЕЙ								
1	Суть і функції грошей	12	4		8	1		11
2	Грошовий обіг і грошові потоки	12	4		8			12
3	Грошова маса і швидкість обігу грошей	10	2	2	6	1	1	8
4	Грошовий ринок	7	2		5			7
5	Поняття грошової системи	10	4		6			10
6	Суть, причини та види інфляції	11	2	2	7	1	1	9
7	Поняття про грошові реформи	10	4		6	1		9
	Всього за модулем 1	72	22	4	46	4	2	66
МОДУЛЬ 2. КРЕДИТНІ ТА ВАЛЮТНІ ВІДНОСИНИ								
8	Кредит в ринковій економіці	19	4	8	7	1	2	16
9	Кредитна система та її структура	15	4	4	7			15
10	Валютні відносини	14	4	4	6	1		13
	Всього за модулем 2	48	12	16	20	2	2	44
	Усього годин	120	34	20	66	6	4	110

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОШЕЙ	
Лекція 1. Виникнення та розвиток грошей	2
Лекція 2. Функції грошей	2
Лекція 3. Поняття грошового обороту. Готівковий грошовий обіг.	2
Лекція 4. Безготівковий грошовий обіг	2
Лекція 5. Грошова маса і швидкість обігу грошей	2
Лекція 6. Грошовий ринок. Структура грошового ринку. Попит та пропозиція на ринку грошей	2
Лекція 7. Поняття та елементи грошової системи.	2
Лекція 8. Типи грошових систем	2
Лекція 9. Суть, причини та види інфляції. Антиінфляційні заходи	2
Лекція 10. Поняття про грошову реформу. Класифікація грошових реформ	2
Лекція 11. Методи стабілізації валют	2
МОДУЛЬ 2. КРЕДИТНІ ТА ВАЛЮТНІ ВІДНОСИНИ	
Лекція 12. Кредит в ринковій економіці. Форми та види кредиту. Процент за кредит. Порядок отримання і повернення кредиту	2
Лекція 13. Порядок отримання і повернення кредиту	2
Лекція 14. Кредитна система та її структура. Центральний банк. Комерційні банки	2
Лекція 15. Спеціалізовані фінансово-кредитні установи	2
Лекція 16. Валютні відносини й валютні системи. Види валют. Валютний курс. Конвертованість валют	2
Лекція 17. Визначення валютного курсу	2
Разом	34

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Заочна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОШЕЙ	
Лекція 1. Виникнення та розвиток грошей. Функції грошей	1
Лекція 2. Грошова маса і швидкість обігу грошей	1
Лекція 3. Суть, причини та види інфляції. Антиінфляційні заходи	1
Лекція 4. Поняття про грошову реформу. Класифікація грошових реформ	1
МОДУЛЬ 2. КРЕДИТНІ ТА ВАЛЮТНІ ВІДНОСИНИ	
<i>Тема 8. Кредит в ринковій економіці</i>	
Лекція 5. Кредит в ринковій економіці. Форми та види кредиту. Процент за кредит. Порядок отримання і повернення кредиту	1
Лекція 6. Валютні відносини й валютні системи. Види валют. Валютний курс. Конвертованість валют	1
<i>Разом</i>	6

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОШЕЙ	
ПР 1. Визначення грошових агрегатів та інших показників	2
ПР 2. Інфляція	2
МОДУЛЬ 2. КРЕДИТНІ ТА ВАЛЮТНІ ВІДНОСИНИ	
ПР 3. Розрахунок відсотків по кредиту	2
ПР 4. Видача і повернення кредиту	2
ПР 5. Формування кредитної справи	2
Семінар 1. Розв'язання задач по кредитам	2
ПР 6. Організація роботи комерційного банку	2
ПР 7. Порядок проведення операцій в банках	2
Семінар 2. Розв'язання задач по валютним операціям	2
Семінар 3. Комплексна контрольна робота	2
<i>Разом</i>	20

8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Заочна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОШЕЙ	
ПР 1. Визначення грошових агрегатів та інших показників	1
ПР 2. Інфляція	1
МОДУЛЬ 2. КРЕДИТНІ ТА ВАЛЮТНІ ВІДНОСИНИ	
ПР 3. Розрахунок відсотків по кредиту	2
ПР 4. Видача і повернення кредиту	2
<i>Разом</i>	<i>4</i>

9. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть і функції грошей	8
2	Грошовий обіг і грошові потоки	8
3	Грошова маса і швидкість обігу грошей	6
4	Грошовий ринок	5
5	Поняття грошової системи	6
6	Суть, причини та види інфляції	7
7	Поняття про грошові реформи	6
8	Кредит в ринковій економіці	7
9	Кредитна система та її структура	7
10	Валютні відносини й валютні системи	6
	<i>Разом</i>	<i>66</i>

10. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть і функції грошей	11
2	Грошовий обіг і грошові потоки	12
3	Грошова маса і швидкість обігу грошей	8

4	Грошовий ринок	7
5	Поняття грошової системи	10
6	Суть, причини та види інфляції	9
7	Поняття про грошові реформи	9
8	Кредит в ринковій економіці	16
9	Кредитна система та її структура	15
10	Валютні відносини й валютні системи	13
	Разом	110

11. ТЕМИ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія виникнення грошей в різних країнах світу	
2	Фінансові посередники в Україні	
3	Приклад грошової реформи в Україні та в світі	
4	Умови кредитування в різних банках міста	
5	Характеристика однієї з світових валют	

12. МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

Словесні (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні – інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно-перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні - суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходить до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- 1) бесіда або діалог з аудиторією;
- 2) створення ситуації пізнавальної новизни;
- 3) створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо)
- 4) навчальні дискусії;
- 5) сократична бесіда;
- 6) проблемне запитання;
- 7) аналіз конкретних ситуацій;
- 8) заняття з використанням техніки зворотного зв'язку;
- 9) консультація тощо.

13. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За місцем у навчальному процесі розрізняють попередній, поточний, періодичний, підсумковий види контролю.

Попередній контроль – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

Періодичний (тематичний) контроль – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є тематичний контроль, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожну тему.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру або навчального року.

Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік - на основі семестрових оцінок.

Навчальні досягнення здобувачів освіти з дисципліни «Гроші та кредит» оцінюються за кредитно-трансферною системою ЄКТС, в основу якої покладено принцип прозорості, об'єктивності, індивідуальності та певної уніфікованості. Головне завдання при цьому – досягти найбільш ефективного та об'єктивного оцінювання, яке повинне одночасно виконувати контролюючу й мотивуючу функції.

Кожен модуль включає лекційні та практичні заняття, самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - диференційований залік.

14. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій».

Формами семестрової атестації є диференційований залік.

Рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни складається з рейтингу з навчальної роботи та рейтингу з атестації.

Для занесення оцінок у екзаменаційну відомість, залікову книжку та журнал рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Співвідношення між національними та ЄКТС оцінками і рейтингом здобувача освіти

Рейтинг здобувача освіти (бали)	Оцінка національна за складання	
	екзаменів, диференційованих заліків	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	

00-59	Незадовільно	Не зараховано
-------	--------------	---------------

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість виду)	Кількість робіт	Результат
Модуль1				
1.	Лекційні заняття	5	11	55
2.	Практична робота	10	2	20
3.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Всього за модулем				100
Модуль2				
1.	Лекційні заняття	5	6	30
2.	Практична робота	6	8	48
3.	Модульна контрольна робота	22	1	22
Всього за модулем				100
Всього				100

15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Підручники та посібники.
2. Конспекти лекцій.
3. Лекції на електронних носіях.
4. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.
5. Методичні вказівки до практичних занять.
6. Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Вивчення дисципліни здобувачами освіти передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану українську та іноземну літературу (нормативні документи, підручники, навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела.

16. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основна література

1. Александрова М.М., Маслова С.О. Гроші, фінанси, кредит. – К., 2017.
2. Василик О. Д. Державні фінанси України Навч. посібник. — К.: Вища школа, 2017.
3. Гроші та кредит / Авт. кол.: За ред. М.І. Савлука. – К.: Либідь, 2018.
4. Дьяконова І.І. Податки та податкова політика України. – К.: Наук. Думка, 2018.
5. Єпіфанова А.О., Сало І.В., Дьяконова І.І. Бюджет і фінансова політика України: Навч. посібник – К.: Наук. Думка, 2017.
6. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія). К.:КНЕУ, 2018.
7. Суторміна В.М., Федосов В.М., Андрющенко В.А. Держава, податки, бізнес. – К.: Либідь, 2017.
8. Фондовий ринок України: Навч. посібник. / Керівник авт. кол. В.В. Оскольський.— К.: УФБ, Скарбниця, 2017.

Додаткова література

- 1.Податковий кодекс України No 2755-VI (із змінами). [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.
- 2.Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.2018 No 679-14 (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
- 3.Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2017 No 2121-III (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
- 4.Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2016 No 3480-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

Інформаційні ресурси

Верховна Рада України <http://www.rada.ua>.
Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
Міністерство економіки України <http://www.me.gov.ua>
Державна фіскальна служба України <http://www.me.gov.ua>
Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
Законодавство України <http://www.zakon/rada.gov.ua>